

VEDUTE SLOVENSКИH MEST

Raziskovalna naloga

Interdisciplinarno področje

(umetnost – zgodovina)

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	2
KAZALO SLIK	3
1. POVZETEK.....	4
2. ZAHVALA.....	6
3. HIPOTEZA.....	7
4. PREVERJANJE HIPOTEZE, NAMEN IN IZBIRA MOTIVA	8
5. TEORETIČNI DEL.....	9
6. KOLEDAR	13
7. RAZISKAVA TRGA IN IZBIRA MOTIVA.....	19
8. INSPIRACIJA	20
9. PRIPRAVA IZDELKA V PRAKSI.....	21
7. DRUŽBENA ODGOVORNOST	24
8. ZAKLJUČEK	25
9. VIRI IN LITERATURA.....	26

KAZALO SLIK

Slika 1: Triglav iz Bohinja	10
Slika 2: Mariborske vedute	11
Slika 3: Veduta Kopra	12
Slika 4: Veduta Kopra	12
Slika 5: Prvi slovenski tiskani koledar	13
Slika 6: Rimski koledar	14
Slika 7: Koledar	14
Slika 8: Majeovski koledar	17
Slika 9: Japonski koledar	18
Slika 10: Azteki	18
Slika 11: Zasnova, avtorska	21
Slika 12: Postopek dela 1, avtorska	21
Slika 13: Postopek dela 2, avtorska	22
Slika 14: Postopek dela 3, avtorska	23

1. POVZETEK

Za raziskovalno nalogo sem se odločila za izdelavo koledarja, v katerega sem po mesecih vključila slovenska mesta. Preden sem izdelek začela oblikovati sem morala določiti ciljno publiko. Torej komu je izdelek namenjen. V ta namen sem napravila 2 hipotezi. Prva je, da v večini moji sovrstniki uporabljajo digitalni koledar. Druga hipoteza, da tiskani koledar v večini uporabljajo starši mojih vrstnikov. Ko sem hipotezo z anketo v šoli z vzorcem 58 dijakov potrdila sem lažje določila namen in motiv izdelka. Izdelek, ki ga sem naredila je tiskan stenski 12-listni koledar z vektorskimi ilustracijami z motivom vedute k vsakemu mesecu. Uporabljena tehnika: digitalno risanje.

Po pogovoru doma in starimi starši me je navdušila zamisel vključevanja zgodovinskega motiva vedute k vsakemu mescu v koledarskem letu. To pomeni, da sem potrebovala 12 digitalnih vektorskih ilustracij. Nad to tehniko sem se navdušila v srednji šoli, saj smo veduto obravnavali pri pouku. Lotila sem se poglobljenega raziskovanja motiva skozi zgodovino. Ugotovila, sem da sami začetki segajo že v začetek 15. stoletja. Ugotovitev se mi je zdela zanimiva in raziskovanje zanimivo. Odločila sem se vključim v koledar zgodovinski motiv vedut.

V nadaljevanju sem se lotila raziskovanja začetka koledarjev. Ugotovila sem, da se zaradi spominjanja civilizacije spreminja tudi okolje in navade ljudi. Tako sem ugotovila, da se je začetek koledarja razvil v Egiptu. Z nadaljnjim raziskovanjem sem pri raziskovanju zgodovine koledarjev naletela na veliko zgodovinskih dejstev in sprememb. Pomembnejše sem vključila tudi v nalogo.

Ideja, ki je nastala, da v koledar vključim motive vedut je sicer lastna, ampak sem po brskanju na spletu ugotovila, da kar je precej takšnih izdelkov, tako v Sloveniji kot tudi izven meja. Prav tako se na temo zgodovinskih vedut mest pripravljajo najrazličnejše razstave, največ sem jih zasledila v sosednji državi Italiji.

Če sedaj pogledam z vidika teorije, sem se najprej poskušala prebiti skozi področja krajinskega slikarstva, njene zgodovine in tehniko. Nato sem raziskala nastanek in vrste koledarjev. Primerjala zgodovinski obstoj glede na različne vrste koledarja. Raziskala trenutno stanje. Kasneje sem se poglobila tudi v motiv vedute, raziskala njeno zgodovino, razvoj. Se poglobila v ključno veduto, ki je ključna za nastanek mojega izdelka. Prav tako, sem tudi poiskala najbolj znane Slovenske ustvarjalce na področju vedut.

Glede praktične izvedbe dela pa sem v nalogi predstavila podroben opis poteka dela. Od ideje od razvijanja koncepta in vse do končnega izdelka. V nalogi sem vključila tudi vse zanimivosti in tudi vso novo pridobljeno znanja. Ob koncu pa sem predstavila mnenje o izdelku, dodala družbeno odgovornosti in naredila par zaključnih misli o celoti.

2. ZAHVALA

Zahvalila bi se rada predvsem svoji mentorici, ki je z menoj soustvarjala izdelek, bodisi z nasveti, kritikami, idejami, vse do pomoči pri izvedbi končnega izdelka. Prav tako bi se rada zahvalila mami, ki me je bodrila pri izvedbi in me motivirala pri nastanku izdelka.

3. HIPOTEZA

Dandanes se vse vrti okoli organizacije, planiranja, načrtovanja. To omogoča ljudem, da sledijo času. Ne glede na to koliko let je že minilo od samega začetka je še vedno v trendu. Koledar. Nanj gledamo kot na pripomoček, ki nam olajša stvari, iz njega lahko razberemo pomembne datume in dogodke.

Dnevi, meseci, leta se glede na tempo življenja odvijajo zelo hitro, vendar to ni povezano s koledarjem, saj se on ne spreminja (do preteklih let se je, vendar je sedaj nespremenjen vse od Papeške države).

Moji hipotezi se glasita:

1. Več kot polovica dijakov/mojih sovrstnikov uporabljajo digitalni koledar.
2. Več kot polovica staršev/starih staršev mojih vrstnikov uporabljajo tiskan stenski koledar.

Kot dijakinja opažam pri starših, starih starših in veliko profesorjih, da večina še vedno teži k že preverjenim, standardnim oblikam štetja dni. To je na primer tiskan stenski koledar, rokovnik ali namizni koledar. Zanimariti pa seveda ne velja, da je vse več v svet vnesene nove uporabne tehnologije.

Zato opažam, da se moji vrstniki nagibajo predvsem k sodobni digitalni obliki koledarja. (aplikaciji »koledar« na mobilnih napravah).

4. PREVERJANJE HIPOTEZE, NAMEN IN IZBIRA MOTIVA

Med vrstniki sem opravila raziskavo za potrditev hipoteze.

V zaključnih letnikih naše šole, programa tehnik oblikovanja, in oddelek A programa medijski tehnik sem zastavila naslednji vprašanja:

1. Ali uporabljaš digitalni koledar?
2. Ali imate doma stenski koledar, ki ga uporabljajo starši?

Vzorec dijakov je bil skupno 58.

Za hipotezo št. 1 sem dobila 50 odgovorov DA in 8 NE.

Za hipotezo št. 2 sem dobila 48 odgovorov DA in 10 NE.

Zato sem se po lastnem občutku in iz zgoraj navedenih razlogov odločila, da za izdelek uporabim nevtralen motiv, ki je po raziskovanju skozi zgodovino precej priljubljen. To je motiv vedute. Ker sem želela še okrepiti narodno zavest, sem izbrala slovenska mesta.

Tehniko upodobitve sem izbrala sodobno, da bo izdelek privlačen tudi za mlajšo populacijo.

Glavni cilj katerega sem želela doseči je bilo predvsem prikazovanje že obstoječe na sodobne ravni, saj je anketa pokazala, da mlajši izključno uporabljajo sodobno tehnologijo, v primerjavi z njihovimi starši.

Ker nam je trenutno zaradi tehnološkega napredka ponujeno veliko možnosti in tehnik ustvarjanja in se ideje hitro razvijajo v končne izdelke, nam trg omogoča preboj na najvišja tržišča.

Ljudem sem želela predvsem približati digitalno tehniko z motivom vedute.

5. TEORETIČNI DEL

Glede izbrane teme raziskovanja izdelka sem najprej raziskala njeno ozadje, ter se skušala čim bolj poglobiti v digitalno tehniko in v motiv vedute.

Glede na samo tehniko, ki sem uporabila v svojem delu, ni bilo težav najti strokovne literature, ki mi je pomagala pri nadaljnjem delu. Seveda pa bi rada opozorila, da sem vso literaturo predelala s pomočjo knjižnih ter spletnih virov. K celotni teoriji raziskovanja, ki je bila potrebna za upodobitev izdelka, sem se poglobila v naslednja področja: krajinsko slikarstvo, zgodovina krajinskega slikarstva in ustvarjalci, koledar, veduta, zgodovina in nastanek koledarja, vrste koledarja, tehnika digitalnega slikanja.

5.1 KRAJINSKO SLIKARSTVO

»Besedi krajina ali pejzaž, je upodobitev, na kateri je v ospredju krajina. Lahko jo delimo na različne načine, vendar jo v osnovi ločimo na urbano in neurbano. Poleg tega jo lahko razdelimo glede na predstavitev, tukaj govorimo o realističnih in idealističnih upodobitvah. Iz tega razberemo, da veduto in panoramo uvrščamo v urbano, med neurbano pa morske in gorske pejzaže.«

https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo)

»Sama beseda veduta pomeni mesto, pokrajina ali njun del, kateri je viden z določene točke. Zato prve znane vedute imenujemo pogled na naselje oziroma neko arhitekturo.«

https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo)

Slika 1: Triglav iz Bohinja (dostopna na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo#/media/Slika:Anton_Karinger_-_Triglav_iz_Bohinja.jpg)

5.2 ZGODOVINA KRAJINSKEGA SLIKARSTVA

Prve tehnike lahko opazimo že v Antiki. V starem Egiptu lahko opazimo na steno naslikane prve zametke stenskega slikarstva. Vendar se je še le dodobra v njo poglobila Grška umetnost, katera je razvila iluzionistično krajino. Nato je sledil srednji vek, v katerem sprva naravi niso posvečali velike pozornosti. Kmalu za tem je sledil velik preobrat v katerem se je začelo naglo vzpenjati, čeprav je k temu pripomogel tudi naturalizem v katerem je narava odigrala pomembno vlogo. V 14. in 15. stol. Je vrh doseglo predvsem na Nizozemskem in pri naših zahodnih sosedih v Toskani in Lombardiji. V času Baroka sta predvsem na Nizozemskem prevladovali idealizirana in realistična krajina. Tukaj velja omeniti predvsem umetnika katera sta najbolj vplivali na nastalo. To sta bila Peter Paul Rubens in Rembrandt. Sledi še zlata doba oziroma 19. stol. V katerem je narava doživela vrh preporoda. Nanj je vplival predvsem romantičen pogled na svet v katerem je bil vključen tudi ekspresionizem. Vpliv se je širil po vseh evropskih državah kateri se kaže tudi danes.

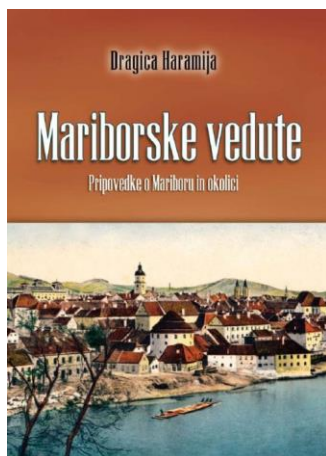
5.3 SLOVENSKI USTVARJALCI

Po podrobnem raziskovanju zgodovine sem naletela tudi na Slovenske ustvarjalce. Vsi sicer niso ustvarjali koledarja kateri je vseboval to tehniko, vendar jih lahko kljub temu omenimo. To so bili Janez Pukšič, Žarko Kerina, Bojana Fajmut, Franc Virant, Špela Goltes ...

Eden izmet takšnih kateri je oblikoval dokaj na podoben način, je bil Ivan Stopar, kateri je avtor gesla Veduta v Enciklopediji Slovenije. Sem spada tudi Thomas Eder, ki je v 19. stol. ustvaril prvo romantično veduto, na kateri nista bila upodobljena Blejski grad in otok.

Naletela sem tudi na pisateljico Dragico Haramij, ki je izdala knjigo z naslovom Mariborske vedute.

(Zadnikar, Andrej. "Risba, grafika, akvarel." Arhivi letnik 24. številka 2 (2001) str. 131-136.)

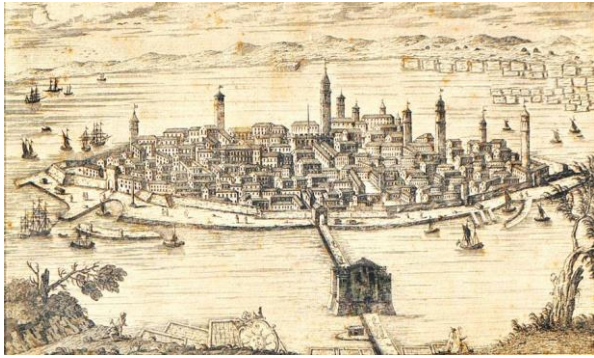

Slika 2: Mariborske vedute (dostopno na: <https://www.bukla.si/knjigarna/otrosko-in-mladinsko/mariborske-vedute.html>)

Čeprav ni veliko ljudi kateri bi se pri nas ukvarjali z tovrstno tehniko, lahko razberemo nazorno ponazorjene krajinne in pokrajine, katere so se neprestano spreminjale iz takšnih in drugačnih vplivov.

Slika 3: Veduta Kopra dostopna na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Veduta_Kopra_1867.jpg)

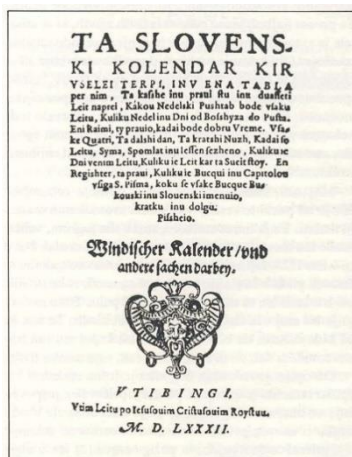

Slika 4: Veduta Kopra (dostopna na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Veduta_Kopra_1781.jpg)

6. KOLEDAR

DEFINICIJA KOLEDARJA »Je sestava določanja datumov k pripadajočim dnevom oziroma velikokrat razdelitev leta. Sprva so se v srednjem veku astronomi s tem ukvarjali predvsem zaradi družbe, zgodovine in kronoloških potreb. Marsikateri koledar je neperiodičen, spet drugi pa poznajo začetek ponovnega štetja. Največkrat ljudje poznajo Lunin, Sončev ali planetni koledar. Osnovna enota je bil (in tudi najverjetneje bo) en dan. Temu sledijo mesec in leto.« (<https://sl.wikipedia.org/wiki/Koledar>)

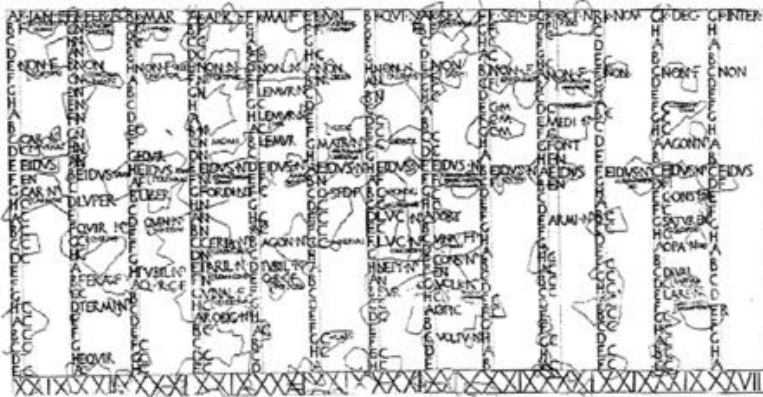
Če se na kratko osredotočimo na nas izvemo, da je najstarejši koledar rokopis napisan na pergament. Hrani ga Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) v Ljubljani. Je iz leta 1415 in je napisana kot majhna na kvadratke zložena knjižica. Kasneje pa lahko v času Primoža Trubarja in njegovih del, najdemo »Ta slovenski koledar ki vselej trpi.« Tukaj zasledimo, da navaja podrobno vsebino koledarja, predvsem navaja tabelo, ki prinaša glavne podatke za koledar 73 let naprej. Torej smo Slovenci leta 1582 dobili prvi tiskan koledar.

Slika 5: Prvi slovenski tiskani koledar (dostopen na: <http://pzv.splet.arnes.si/kronologija/koledar/>)

6.1 RAZVOJ KOLEDARJA

Tako kot danes so tudi nekoč naši predniki opazovali spreminjanje. Vso pozornost so namenili tistim, ki so se ritmično ponavljale. Vrnimo se v čas poljedelstva, kjer so morali za nastali pridelek natančneje poznati vremenske pogoje. Največkrat so se zanašali na lunine mene. Določati so morali kdaj je primeren čas za žetev in spravo pridelka. Temu so morali začeti graditi na sami osnovi koledarja.

Slika 6: Rimski koledar (dostopen na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Rimski_koledar)

Slika 7: Koledar (dostopna na: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Koledar.JPG>)

Temu pa se začnejo ponavljati težave. Ker so se ljudje v takratnem času ravnali izključno po luninih menah, je prihajalo do težav saj so se namreč ponavljale na 29,35 dni. Tukaj se je porodilo vprašanje koliko dni naj ima torej mesec in kako dolgo naj traja eno leto. Ker si narodi niso bili enotni, se je vsak odločil ravnati po svoje. Denimo v Egiptu, iz koder tudi

izhaja najstarejši koledar, se je zaradi reke Nil, katera je letno poplavljala, porodila ideja katera je bila razdeljena na tri dele. Torej trije letni časi so bili čas poplave, čas setve in čas žetve. Vsak letni čas je trajal 30 dni po 4 mesece. Končno število dni je bilo 360, temu pa so prišteli še pet dodatnih dni, tako kot mi za prestopno leto. Njihov teden pa je tako znašal 10 dni. V Grčiji pa so iznašli koledar, kjer sta se prepletala Lunin in Sončev cikel. Sončev koledar je bil sestavljen iz let. Tako je leto štelo 365 dni, vsako četrto pa 366 dni. Nasproti pa so Lunin koledar sestavljali meseci, kateri so imeli izmenično 29 in 30 dni. Tukaj velja izpostaviti, da so Grki dneve v mesecu šteli do dvanajst, kasneje pa koliko dni manjka do konca meseca. Dan se pri njih ni končal ob polnoči, vendar takrat, ko se je začel sončni zahod, tako da so noč že prišteli drugemu dnevu.

6.2 POMANKLJIVOSTI DANAŠNJEGA KOLEDARJA

Sprva razčistimo to, da danes uporabljamo Gregorijanski koledar, za katerega mu marsikdo očita marsikatero nerodnost oziroma napako.

Skoraj vsi imamo težave pri današnjem koledarju. V ospredje se postavlja pomanjkljivost kot je ta, da si je težko zapomniti koliko dni ima kateri mesec. Kasneje sledi še to, da meseci niso vedno enaki in da se novo leto ne konča na isti dan.

Če sedaj poskušamo odpraviti to zagonetko, lahko podamo predlog kot je ta, da leto razdelimo na 13 mesecev z 28 dnevi. Tako se vsak mesec začne z nedeljo in ima točno štiri tedne. Ko vse skupaj seštejemo dobimo 364 dni, tisti en dan pa mu dodamo posebej kot praznik, vendar pa se ta dan ne šteje kot dan v tednu. Lahko pa pogledamo z drugega vidika in leto pustimo razdeljeno na 12 mesecev. Tukaj bi bilo sestavljeno iz treh mesecev z štirimi letnimi časi. Prvi mesec bi imel 31 dni druga dva pa vsak po 30 dni. Začel bi se točno v nedeljo in imel bi točno 13 tednov, k temu pa bi prišteli še prestopni dan.

6.3 VRSTE KOLEDARJA

V svojem potovanju je vsaka kultura, katera je gostila številne ideje, prispevala k pomembnosti izboljšave. Že če pogledamo kronološko skozi leta, kako se je nabiralo znanje matematike, astronomije in drugih področij znanosti, so lahko dokaj hitro dopolnili in popravili Cezarjev koledar. To pa je bilo ključno za povečanje zanimanja znanosti v

modernem svetu. In tako so kljub znanju preizkušali različna merjenja in označevanja časa. Skozi celotno zgodovino so se nekatere metode izgubile, vendar tistih najbolj bistroumnih nismo pozabili. Zato so začele nastajati najrazličnejše različice. Pa si pogledjmo le teh nekaj najbolj znanih.

(J. BRIC, Merjenje časa, diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, 2007)

To so bili:

- Gregorijanski koledar,
- Julijanski koledar,
- Japonski koledar,
- Muslimanski koledar,
- Azteški koledar,
- Babilonski koledar,
- Majeovski koledar,
- Rimski koledar.

Lahko jih tudi ločimo glede na:

- stenski slikovni koledar,
- namizni koledar,
- personaliziran koledar,
- žepni koledar,
- stenski poslovni koledar.

Slika 8: Majevski koledar (dostopna na: <https://www.to-je-to.net/index.asp?action=mayakoledar>)

6.4 PRIMERJAVA MED DOLŽINO LETA GLEDE NA KOLEDARJE

To primerjavo sem sklenila vključiti v to predvsem zaradi boljše ponazorjenih podatkov iz katerih lažje razberemo kakšne podatke in jih med seboj primerjamo s tropskim letom. To se predvsem navezuje na pomanjkljivosti katere so se začele med njimi pojavljati.

leto	Trajanje leta	Razlika
	Dan	Dan
Tropsko	365,24220	0
Julijansko	365,25000	0,0078
Gregorijansko	365,24250	0,0003
Koledarsko (navadno)	365,00000	-0,24220

Slika 9: Japonski koledar (dostopna na: https://nepremicninesv.si/sl/Nepremicninske_novice/Japonski_koledar_2021_naslovna_fotografija/)

Slika 10: Azteki (dostopna na: <https://almiracatovic.wordpress.com/2017/03/19/kaj-je-cas/azteki/>)

7. RAZISKAVA TRGA IN IZBIRA MOTIVA

Tiskani koledarji se v veliki večini pojavijo na tržišču ob koncu koludrskega leta, torej decembra ali ob začetku leta, torej januarja. Takrat sem tudi odšla v trgovino, pobrskala po spletu in naredila pregled ponudbe. Ugotovila sem, da na tržiščih lahko zasledimo raznolike vrste koledarjev. Od namiznega vse do stenskega koledarja. Vsebinsko prevladujejo planerji s pozitivnimi mislimi, opomniki, luninimi menami. Oblikovno sem ugotovila, da prevladuje trda vezava in žive barve. Stenskih koledarjev je bilo sorazmerno malo. Vsebinsko so obsegali motive živali, otroške motive, arhitekturne motive ali motiv narave.

Bilo jih j tudi nekaj s posnetki mest. Kljub temu, da sem ugotovila, da je bilo na trgu veliko koledarjev sem se odločila, da fotografije vedut nadgradim z digitalnimi ilustracijami

In ker je bilo letošnje let primerno za raziskovanje slovenskih mest, sem izbrala tui mesta, ki so me iz osebne izkušnje najbolj pritegnila. S tem sem želela tudi opozoriti na lepote naše države.

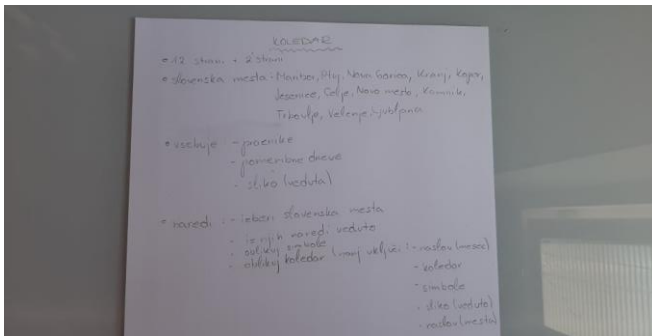
8. INSPIRACIJA

Ideja katero sem pripeljala do končnega izdelka, se mi je porodila med opazovanjem sebe. Ko sem se začela spraševati kaj je tista stvar katero potrebujem danes in jo bom potrebovala tudi čez čas. To me je privedlo do tega, da sem začela združevati najrazličnejše tehnike in izdelke. Po raziskovanju me je predvsem prevzela tehnika izvedbe. Želela sem imeti do potankosti dodelan plan za izvedbo. Slovenska mesta pa so me seveda navdihnili ravno zaradi svoje zgodovine in pestrosti.

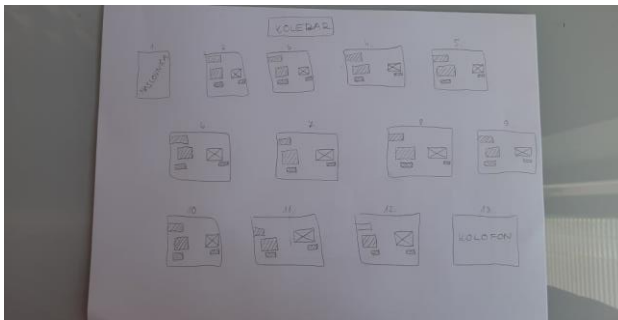
9. PRIPRAVA IZDELKA V PRAKSI

9.1 METODOLOGIJA DELA

Sprva sem zasnovala idejo na papir. Porodila se je misel, nato je sledila preslikava na papir. Na list sem si najprej začrtala miselni vzorec in organizacijski načrt. Nadaljevala sem z dodajanjem elementov in jih oblikovala v celoto.

Slika 11: Zasnova, avtorska

Slika 12: Postopek dela 1, avtorska

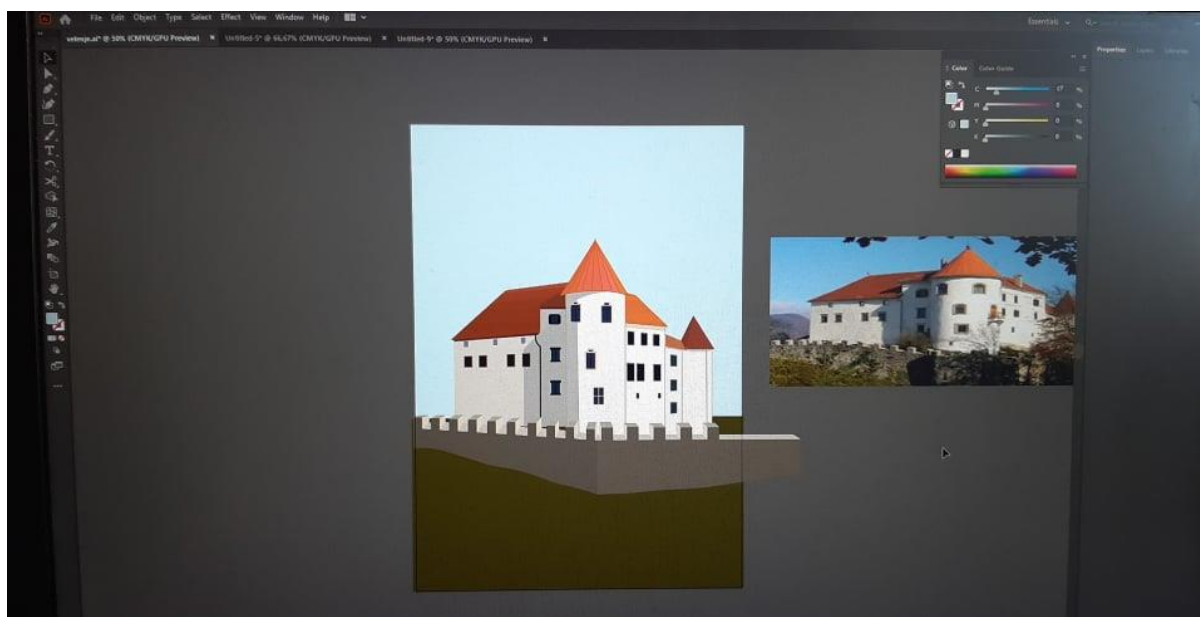
Ideja je bila, da izrišem vektorske ilustracije. Nisem želela kršiti avtorskih pravic pri fotografijah, vendar sem vseeno potrebovala fotografije motivov. Za izris vektorske ilustracije sem uporabila program Adobe Illustrator. Na spletu sem pobrskala po motivih. Po zemljevidu sem iskala sem večja mesta različnih delov Slovenije. Za motive mest nisem želela samo mesta na katerih bi bila razvidna pokrajina z arhitekturnim motivom, kar je značilno za vedute. Želela sem upodobiti tudi nekoliko skrite dele posameznih slovenskih mest. Kljub temu, da je naslov raziskovalne naloge vedute slovenskih mest, sem se pri

nekaterih slovenskih krajih odločila tudi za upodobitev posameznih predstavitvenih predmetov določenega kraja. Po nekod so me lepote in zgodovinski elementi mesta tako prevzeli, da se nisem odločila za strogo veduto, ampak za kombinacijo.

Za vsako slovensko mesto sem naredila izbor fotografij iz spleta. To so bile fotografije, ki so me najbolj prepričale glede na subjektivni izbor. Iz izbora fotografij njih sem vzela le določene motive. S tem se ustvarila svoj motiv, ki so se skladali in zapolnjevali celoto določenega zelenega mesta. Fotografije sem vstavljala v program Adobe Illustrator. S tem sem si olajšala delo z risanjem po opazovanju. Uporabljala sem različna orodja. Pen tool, brush, priprava barvne palete, rezanje, brisanje in urejanje. Največ sem uporabila orodje Pen tool ali peresnik. Z njim sem fotografijo obrobila in ji nato postopoma dodajala in spreminjala obliko.

Za začetek in motivacijo, sem prvo skica za mesto naredila za mesto Maribor. Tukaj sem se z mislimi vrnila v samo jedro in se spraševala kaj mi najprej ostane v spominu ob sprehod skozi mesto. Kip svobode ali po naše kar »Kodžak«. Od ključnega spomenika naprej se mi je motiv mesta izirisal kar sam. Sledil je postopek digitalnega slikanja in dodajanja vektorskih elementov.

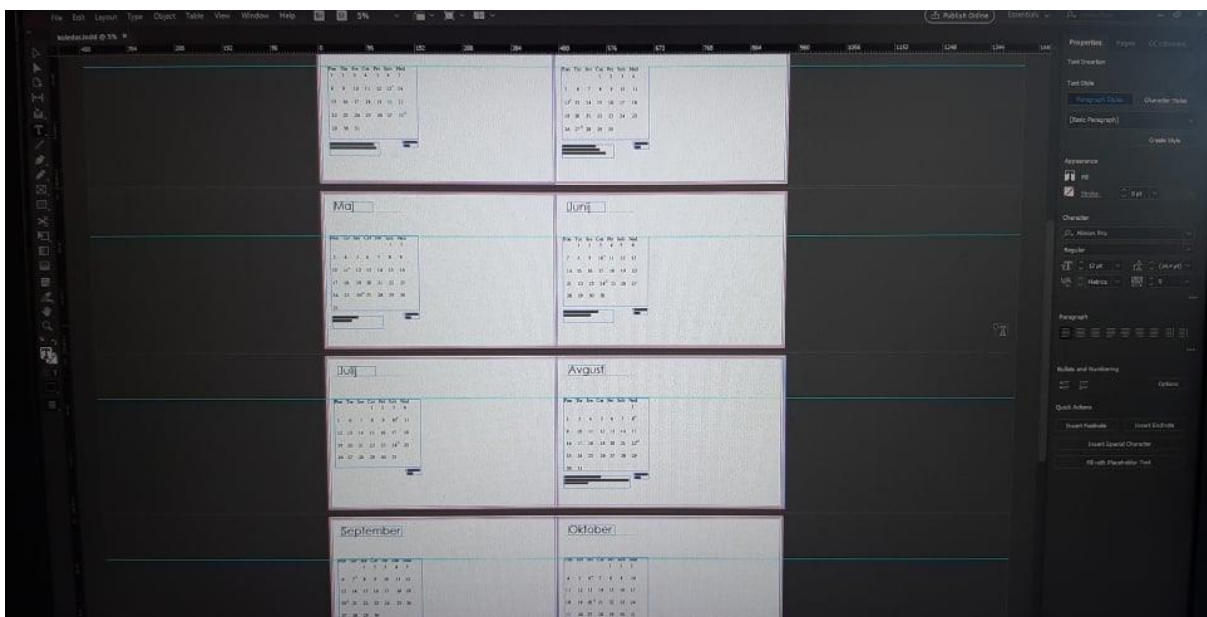
Sledilo je barvanje. Barve sem uporabila iz predhodno pripravljene in urejene barvne palete. Za lažjo in bolj realistično upodobitev barv sem si ponekod pomagala tudi z orodjem v programu Adobe Illustrator. To je kapalka ali Eyedropper tool.

Slika 13: Postopek dela 2, avtorska

Ko je bilo poglavje digitalnega izrisa končano sem se lotila priprave koledarja. Priprava mesecev in dni v letu 2021. Tipografsko so dnevi v mesecu oblikovani s pisavo Minion Pro. Vrsta pisave za naslov meseca je Century Gothic. Nato sem z vrsto pisave Century Gothic v programu za urejanje in prelom, Indesign, pripravila vsako mesto na svojo stran. Izbira pisave je bila izbrana iz berljivega in estetskega vidika. Črkovni slog pisave uvrščamo v linerani slog, ki ga uporabljamo za naslove, podnaslove in za lažje berljiva besedila.

Ob končanem tipografskem delu sem vstavila še slikovno gradivo.

Slika 14: Postopek dela 3, avtorska

Fornat na katerega sem pripravila koledar je bil A4 ležeč (297x210) mm. Vezava je spiralna. Zaradi obračanja strani sem naknadno pri pripravi za tisk zgornji rob ali margino nastavila na 3 cm. Koledar sem pripravila na 12 strani, po vsak mesec na eno stran. Na vsaki sem dodala motiv vedute Slovenskega mesta. Sledijo so po naslednjem vrstnem redu: Maribor, Nova Gorica, Ptuj, Koper, Celje, Novo mesto, Kranj, Jesenice, Ljubljana, Kamnik, Trbovlje in Velenje. Glede na postavitev in vrstni red motivov sem se odločila za naključen vrstni red. Tukaj pa velja izpostaviti, da mesta niso razvrščena po velikosti. Ob koncu koledarja sem dodala še kolofon.

Tiskovino sem ustrezno pripravila za tisk. Končni format datoteke je bil .pdf. ustrezno sem dodala še oznake za porezavo, dodala 3 mm porezavo in preverila kvaliteto pred tiskom. Uredila vektorske elemente, preverila datume in poslala izdelek v tiskarno.

7. DRUŽBENA ODGOVORNOST

S koledarjem sem se želela predvsem približati ljudem in pobližje predstaviti vsako mesto iz svojega vidika s tehniko digitalnega slikanja. Izbor slovenskih mest za upodobitev vedut je namenjen k širjenju in ohranjanju narodne zavesti.

Koledar je glede na izsledke hipoteze namenjen starejši starostni skupini, in hkrati vsem tistim, ki uporabljajo tiskane verzije koledarjev.

In čeprav bo najverjetneje obtičal na steni nas bo kljub temu celo leto opominjal na prihajajoče se dogodke, praznovanja, druženja, obveznosti.

8. ZAKLJUČEK

Kot zaključek bi dodala, da je raziskovalna naloga ne glede na čas situacije COVID v redu uspela. Morda sem bila nekoliko omejena z gibanjem med občinami, saj bi se lahko drugače sama odpeljala v slovenske kraje ali mesta in fotografirala motive mesta. Črpala bi potem iz lastnih fotografij.

Vendar sem se situaciji prilagodila in kot zaključek lahko dodam, da je koledar uspel, kot prvotno zasnovana ideja. Priznati moram, da je bilo potrebno vložiti veliko truda, časa in motivacije, da je nastal lasten koledar. Bilo je veliko spreminjanja, prilagajanja, dodajanja, in v končni fazi tudi urejanja za upodobitev ideje, ki je bila sprva le zasnovana na papir.

Pridobila sem novo znanje iz področja koledarjev, slovenske zgodovine mest, spoznala marsikatero podrobnost, ki mi je bila do sedaj neznana. Skozi celoten nastanek sem se seznanila z novimi veščinami upravljanja programa za vektorsko grafiko. Spoznala sem postopek priprave za tisk in pošiljanje datoteke v tiskarno.

Iz nastalega sem ugotovila predvsem to, da je idejo lahko dobiti, pri izvedbi pa je potrebno veliko časa, volje in truda, da izdelek na koncu nastane takšen, da sem nanj lahko ponosna.

Zase lahko rečem, da sem zelo ponosna na svoj prvi raziskovalni izdelek in upam, da sem s svojim koledarjem polepšala dnevni prostor v stanovanju. Želim, da moje ilustracije slovenskih mest krasijo domove, in da se ljudje s kraji iz ilustracij srečajo tudi kdaj v živo.

Zadnja želja in zaključna misel je pa ta, da želim raziskovalcem za menoj, ki si bodo želeli ustvariti in raziskovati podobno področje, da sem jim s svojim delom pomagala pri raziskovanju in upam, da bom lahko tudi jaz opazovala njihovo delo, ki ga bodo nadgradili na mojem.

9. VIRI IN LITERATURA

9.1 Elektronski viri

<http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-55CU759H/2c616594-b972-4aaf-b215-d282bc0f50d2/PDF>

<http://www.presek.si/14/826-Pavletic.pdf>

<https://old.delo.si/kultura/knjizevni-listi/slovenski-kraji-v-svetu-vedut.html>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo

<https://kvarkadabra.net/1997/12/koledarji/>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Gregorijanski_koledar

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Koledar>

<http://www.educa.fmf.uni-lj.si/izodel/sola/2004/dira/karja/XML/koledar.xml>

<https://issuu.com/littus/docs/koledarji>

[https://eurograf.si/kategorija-](https://eurograf.si/kategorija-izdelka/koledarji/?gclid=Cj0KCQjwit_8BRCoARIsAIx3Rj54pcEdnhMVpapadUcowf_xxwCJ6auNx5RfnCFNgSSnEL73qwjFcM4aAsUuEALw_wcB)

[izdelka/koledarji/?gclid=Cj0KCQjwit_8BRCoARIsAIx3Rj54pcEdnhMVpapad](https://eurograf.si/kategorija-izdelka/koledarji/?gclid=Cj0KCQjwit_8BRCoARIsAIx3Rj54pcEdnhMVpapadUcowf_xxwCJ6auNx5RfnCFNgSSnEL73qwjFcM4aAsUuEALw_wcB)

[Ucowf_xxwCJ6auNx5RfnCFNgSSnEL73qwjFcM4aAsUuEALw_wcB](https://eurograf.si/kategorija-izdelka/koledarji/?gclid=Cj0KCQjwit_8BRCoARIsAIx3Rj54pcEdnhMVpapadUcowf_xxwCJ6auNx5RfnCFNgSSnEL73qwjFcM4aAsUuEALw_wcB)

<https://lu-jesenice.net/wp-content/uploads/2012/11/KOLEDAR.pdf>

12.2 Viri slik

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Koledar.JPG>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Rimski_koledar

[https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo#/media/Slika:Anton_Karinger - Triglav iz Bohinja.jpg](https://sl.wikipedia.org/wiki/Krajinsko_slikarstvo#/media/Slika:Anton_Karinger_-_Triglav_iz_Bohinja.jpg)

<https://www.to-je-to.net/index.asp?action=mayakoledar>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Veduta_Kopra_1867.jpg

https://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Veduta_Kopra_1781.jpg

<http://pzv.splet.arnes.si/kronologija/koledar/>

https://nepremicninesv.si/sl/Nepremicninske_novice/Japonski_koledar_2021_na_slovna_fotografija/

<https://almiracatovic.wordpress.com/2017/03/19/kaj-je-cas/azteki/>

<https://www.bukla.si/knjigarna/otrosko-in-mladinsko/mariborske-vedute.html>